

Veiligheidsregio IJsselland
Postbus 1453
8001 BL Zwolle

Datum: 18 maart 2022, Zwolle
Informant: Henrica de Vries; communicatieadviseur ROT Oekraïne / vluchtelingen
Nummer: 06 13 86 20 62
Onderwerp: Raadsbrief bestuurlijk afstemmingsoverleg Oekraïne 16 maart 2022

Geachte leden van de Raad,

Op het moment van schrijven is dag 22 aangebroken van de oorlog in Oekraïne. Volgens de Europese Commissie zijn circa 3 miljoen vluchtelingen de grens overgegaan, vooral vrouwen en kinderen. Daarvan zijn met 1,8 miljoen verreweg de meesten in Polen opgevangen en meer dan 1 miljoen in Roemenië, Hongarije, Slowakije en Moldavië. De UNHCR heeft haar voorspelling intussen naar boven bijgesteld en schat in dat er ongeveer 5 miljoen mensen uit Oekraïne zullen vluchten. Getallen waarvan we ons geen voorstelling kunnen maken.

Inmiddels reizen steeds meer mensen door naar de rest van Europa, waaronder Nederland. De vraag is niet óf ze in Nederland aankomen, maar wanneer. Onze opdracht om ons met een gecoördineerde aanpak vluchtelingenopvang samen in te spannen voor een humane vluchtelingenopvang voor de korte én langere termijn geldt dan ook onverminderd. Gelukkig gebeurt er veel moois en goeds in onze 11 gemeenten. Veel werk is en wordt verzet, met als resultaat dat we hebben voldaan aan de opdracht en de eerste duizend plekken beschikbaar hebben. Op dit moment worden 339 vluchtelingen opgevangen in de gemeentelijke locaties in Ommen en Olst-Wijhe/Raalte. Hoe snel dit aantal gaat toenemen, is nog onbekend. Dit naast de vele maatschappelijke opvanginitiatieven en gastgezinnen waar mensen een tijdelijk thuis hebben gevonden. Hartverwarmend! Deze opvang telt overigens ook mee voor onze regionale opgave. We zijn er echter nog niet. We bereiden ons voor op het beschikbaar hebben van in ieder geval 2.000 opvangplekken. Daarnaast bereiden we de sluiting voor van de eerste opvanglocatie in Olst-Wijhe/ Raalte en verplaatsen we deze mensen naar een nieuw onderkomen. We hebben dan ook snel nieuwe opvanglocaties nodig. Dat kan grootschalig maar uw burgemeesters hebben aangegeven ook de waarde van kleinschalige, kwalitatief goede opvanglocaties te zien

Expertise en menskracht

Er komen veel vragen op ons af. Niet op elke vraag is direct een pasklaar antwoord te geven maar veel is onderhanden. Verschillende maatschappelijke partners spannen zich in voor

informatievoorziening aan gemeenten én voor de vluchtelingen uit Oekraïne. Samen met betrokken gemeenten en veiligheidsregio's is een Centraal Knooppunt Informatie Oekraïne (CKIO) ingericht. Gemeenten kunnen hier terecht met vragen over beschikbare opvangplekken. Ook is er een handreiking Gemeentelijke Opvang Oekraïners (GOO) opgesteld, die afgelopen week via het platform van de VNG met uw gemeenten is gedeeld. Verder is een noodwet in voorbereiding. We zijn de gemeenten Dalfsen en Zwolle dankbaar voor het beschikbaar stellen van juristen die meekijken in formuleringen. Ook bedanken we de Provincie Overijssel voor het uitlenen van mensen met financiële expertise en mensen die bijspringen in de bemensing van de gemeentelijke opvanglocaties en het Regionaal Coördinatiecentrum Vluchtelingenspreiding (RCVS) IJsselland.

In de programmaorganisatie Vluchtelingen worden werkgroepen gevormd op gebieden zoals onderwijs en werk en inkomen. In samenwerking met de gemeenten en de veiligheidsregio krijgen deze onderwerpen meer inhoud en wordt bezien wat nodig is om de vluchtelingen uit Oekraïne een goed onderkomen te kunnen bieden en de hulp te bieden die nodig is. Expertise wordt waar nodig betrokken in deze werkgroepen en op regionaal niveau wordt schaarse capaciteit gezocht en verdeeld. Een landelijk consortium van Leger des Heils, Vluchtelingenwerk, TakeCare B&B en Rode Kruis werken aan een procedure voor screening en matching van opvang in gastgezinnen. Ook wordt samen met het Rode Kruis nagedacht over het inrichten van een netwerk voor psychosociale hulp en nazorg, zowel voor vluchtelingen als voor degenen die zich over hen ontfermen. Dagelijkse confrontatie met oorlogsleed doet iets met je.

Veiligheidsberaad

In het Veiligheidsberaad van 14 maart 2022 hebben we als veiligheidsregio's naast corona stil gestaan bij de vluchtelingencrisis. Het kabinet wil opvangplekken vergoeden met € 100,- per plek per dag. De uitwerking van deze regeling is in de maak. Het gaat hierbij om opvangkosten en niet over kosten van zorg en onderwijs of verbouwkosten van locaties. Als Veiligheidsberaad hebben wij gepleit voor een ruimhartige regeling, waarbij ruimte is voor lokale verschillen. Ook hebben we het kabinet gevraagd snel met een regeling voor leefgeld te komen.

Een ander onderwerp waarover we zowel in het Veiligheidsberaad van 14 maart 2022 als het bestuurlijk afstemmingsoverleg (BAO) van 16 maart 2022 hebben gesproken, is de reguliere asielopvang. Zoals eerder met u is gedeeld, is ons als veiligheidsregio's gevraagd om – samen met u als gemeenten – bij de zoektocht naar opvangplekken voor vluchtelingen uit Oekraïne ook rekening te houden met de opvang van andere groepen asielzoekers door het COA. De minister van Justitie en Veiligheid onderstreepte deze oproep nogmaals. In het bestuurlijk afstemmingsoverleg is aandacht gevraagd aan gemeenten om te voldoen aan de afspraken die hierover zijn gemaakt.

Communicatie

Om tot een eenduidige woordkeuze te komen in ons spreken over soorten opvanglocaties (gemeentelijk, maatschappelijk en particulier) en aantallen ('bedden' versus opgevangen vluchtelingen), wordt een woordvoeringslijn uitgewerkt. Van belang is bovendien om bij het noemen van getallen te beseffen dat dit 'dagkoersen' zijn; cijfers kunnen ieder moment veranderen en zijn feitelijk al niet meer actueel op het moment dat je ze uitspreekt.

De ontwikkelingen volgen elkaar snel op. Voorlopig blijven wij u, mede op verzoek van uw burgemeester, met deze raadsbrief informeren.

Met vriendelijke groet,

Drs. P.H. Snijders,
voorzitter Veiligheidsregio IJsselland

